

Ρεματιώτικα Nέα

ΤΡΙΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΡΕΥΜΑΤΙΩΤΩΝ ΠΡΕΒΕΖΑΣ

Απ' τα Σουλιώτικα βουνά
την ξακουσμένη Κιάφα
πήρες καρδιά και δύναμη
κι όρμησες στον Αγώνα
για να τιμήσεις Μάρκο μου
το όπλο που κρατούσες
και να σκορπίσεις λευτεριά
στον τόπο π' αγαπούσες

Γραφ.: ΠΛΑΤΩΝΟΣ 4 - Τ.Κ. 17455 ΑΛΙΜΟΣ - ΤΗΛ. 9834330 - ΕΤΟΣ 40 - ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 14 - ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ - ΜΑΡΤΙΟΣ 1998

Οι απόκριες 30 χρόνια priν στη Ρεματιά

ΤΟΥ ΒΑΣ. ΠΑΝΤ. ΖΑΧΟΥ

Στις αρχές της δεκαετίας του 1960 βιώσαμε ζωντανά τις Απόκριες στο χωρίο μας. Ήμασταν μαθητές στο Δημοτικό σχολείο που λειτουργούσε όλη τη μέρα, με ένα διάλειμμα 1-2 ωρών το μεσημέρι για φαγητό και λίγη ξεκούραση. Το απόγευμα ή συνέχεια του σχολικού προγράμματος που κρατούσε μέχρι το βασίλευμα σκεδόν του πλίου.

Το Σάββατο, παραμονή της Απόκριας, είχε ένα ξεχωριστό χρώμα, διαφορετικό από τις άλλες μέρες. Η ατράσφαιρα που δημιουργούσαν τόσο οι άνθρωποι των σπιτιών μας - κυρίως οι γονείς και παπούδες - όσο και η αλληλεπίδραση στο χώρο του σχολείου, προετοίμαζε όλους τους μαθητές, με τη δύναμη της συνίθειας, να ανταποκριθούν στις «κωμικές πράξεις» που ήταν απαιτούσες. Το αστείο και κωμικό πνεύμα που όλοι οι άνθρωποι του χωριού υιοθετούσαν, τα πειράγματα και τα ειρωνικά σχόλια γίνονταν αποδεκτά χωρίς καμία παρεξήγηση.

Οι προετοιμασίες άρχιζαν νωρίς το απόγευμα, με την ενθάρρυνση βέβαια και του δάσκαλου, που μας απάλλασσε από το απογευματινό πρόγραμμα. Οι αυτοσχέδιες προσωπίδες αποτελούσαν έναν εφικτό, για όλα τα παιδιά του σχολείου, στόχο. Οι δυο - τρεις πιο επιπλέοντες και ικανοί στην κατασκευή αυτών των προσωπίδων τραβούσαν την προσοχή όλων των άλλων. Άπαραίποτο υλικό ένα κομμάτι χαρτόνι, όχι και πολύ κοντρό, από κείνα που κάθε σπίτι διέθετε· κάρτινες κούτες με τρόφιμα μοίραζε σε όλες σκεδόν τις οικογένειες του χωριού - που οι πολλές ήταν πολύτεκνες - ή untra, η επιστιτική οργάνωση του (Ο.Η.Ε.) Οργανισμού των Ήνων. Εθνών.

Σχεδιάζαν πρώτα με μολύβι τα παράξενα χαρακτηριστικά του προσώπου, μάτια, μύτη, μουστάκια, στόμα. Το μάυρο χρώμα αποδίδονταν καλύτερα με τα κάρβουνα από το τζάκι. Κάποιο κοφτερό σουγιαδάκι ή κάποιο μισοσπασμένο ξυράφι βοηθούσε πολύ στο κόψιμο και των ματιών, του σώματος ή της μύτης της προσωπίδας για ευνόησης λόγους, αφού έπρεπε να διευκολυνθεί στην όραση αλλά και παντού.

Ενακαπέλο, από εκείνα που συνίθιζαν να φοράνε οι γεροντότεροι του χωριού, και κάποια αντρικά ή γυναικεία ρούχα - μπουράζανες, σκισμένα φορέματα, κοτέλο (κατάσαρκο μακρύ πλεκτό γυναικείο ρούχο) ή γυναικείο πουκάμισο (μακρύ άσπρο κατάσαρκο επίσπειο γυναικείο ρούχο) - ήταν τα απολύτως χρήσιμα και συνηθισμένα για τη μεταμφίεση. Παρέες παρέες στη συνέχεια, μόλις νύχτωνε, τα παιδιά έκαναν τις σύντομες επισκέψεις τους στα σπίτια του χωριού.

Αστειεύονταν και χαριεύονταν με τους οικείους, οι οποίοι προσπαθούσαν μέσα από το διάλογο να αναγνωρίσουν την αληθινή ταυτότητα του κάθε μεταμφιεσμένου. Κάποιες φορές το κατάφερναν, όχι όμως στις περισσότερες περιπτώσεις. Ο αναγνωριζόμενος, τότε, έβγαζε τη μάσκα - προσωπίδα σαν περιττή και χωρίς να αποκαλύπτει τα άλλα μέλη της παρέας του συμμετείχε στα πειράγματα και τα κωμικά δρώμενα. Πρόσφεραν οι οικοδεσπότες στους επισκέπτες και μεζέδες μας και αποκρέβανε. Ετσι με τον ίδιο τρόπο συνεχίζονταν οι επισκέψεις και σε άλλα σπίτια. Τα οποία άσεμνα - λόγια και πράξεις - έβρισκαν την αποδοκίνη και την κατανόηση των συγχωριανών μας. Άλλα και τα δύο καφενεία, που σύνχναζαν αρκετοί άντρες του χωριού, επισκέπτονταν οι μεταμφιεσμένοι νέοι δίνοντας έναν εύθυμο τόνο και την ευκαιρία για θορυβώδεις και αστείους σκολιασμούς. Τα καφενεία στα χωριά λειτουργούσαν ως δημόσιοι χώροι συνάθροισης των αντρών του χωριού. Κατά συνέπεια και ως χώροι κοινωνικοποίησης για τους νεότερους.

Εκεί μπορούσε κανείς να ακούσει κάποιες ειδήσεις με γενικότερο ενδιαφέρον για θέματα του χωριού, για πολιτικά θέματα. Εκεί γίνονταν διάφορες συζητήσεις για προβλήματα και ζητήματα που αντιμετώπιζαν οι χωριανοί κ.λπ.

Η επίσκεψη, επομένως, των μασκαράδων ήταν μια πρώτης τάξεως ευκαιρία σκολιασμών, γέλιου και ψυχαγωγίας για τους θαμώνες των καφενείων.

Σημ.: Ικανότητα στην κατασκευή προσωπίδων είχαν, αν δε με απατά ή μνήμη μου, ο Νίκος ο Ζάχος και ο Νίκος ο Δρόσος.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΛΛΟΓΟ ΠΟΛΥ ΜΕΓΑΛΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ

■ ντυπωσιακά επι-
■ βρήπτική ήταν η
■ μεγάλη χορευτι-
■ κή επίσησια εκδήλωση -
■ πανηγύρι που διοργά-
■ νωσε το Δ.Σ. του Συλ-
■ λόγου μας, στις 30 Γε-
■ νάρη 1998 στο Κέντρο
■ «ΛΑΜΨΗ» στο Μενίδι
■ Αττικής.

Κέφι, χορός, ζωντά-
via, ενθουσιασμός, επι-
κοινωνία κυριάρχησαν
στους Ρεματιώτες και
τους φίλους τους, που
πράγματι κατέκλυσαν
την τεράστια αίθουσα
του κέντρου. Η προσ-
πευση του κόσμου ξε-
πέρασε τις προσδοκίες
του Δ.Σ. του Συλλόγου.

Δύο ήταν τα στοιχεία
που έδωσαν ξεχωριστό
τόνο στην εκδήλωση

Το χορευτικό σε ώρα δράσης. Διακρίνονται από αριστερά Γιάννης Ζάχος (σέρνει το χορό), Τ. Δ. Στυράχος, Τατιάνα Δρόσου, Παντ. Βασ. Ζάχος, Παντ. Δ. Ζάχος, Μαίρη Ζάχου, Παναγ. Δ. Στυράχος, Περ. Μ. Μπέκας, Κων/να Θ. Δρόσου και Μίνα Δρόσου (η δασκάλα τους). Στην ορχήστρα όρθιος ο Δημ. Ζάχος και μόλις φίνεται δεξιά του ο Θ. Δρόσος με το κλαρίνο.

την καθοδήγηση της Μίνας Δρόσου. Χόρεψαν 10 περίπου παραδοσιακά ππειρώτικα τραγούδια με το κλαρίνο του Θ. Δρόσου και το τουμπερέκι του Δημ. Ζάχου, όπως πάντα κάθε χρόνο, προκαθίστανται ενθουσιασμό, παραπλήρημα και ρίγη συγκίνησης στον κόσμο που ανταπέδιδε με χειροκροτήματα. Δύο μάλιστα σταθεροί φίλοι του Συλλόγου μας υποχρεώθηκαν σε γενναίες οικονομικές προσφορές προς το χορευτικό.

Συνέχεια στη σελ. 2

ΤΑ ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΟ ΧΩΡΙΟ

Του Κ. Μπέκα από την Πρέβεζα

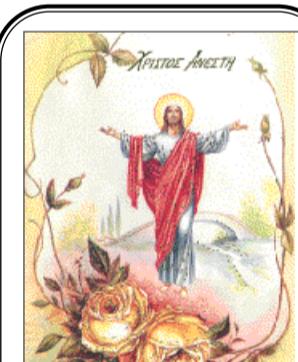
✓ Ο Αντώνης ο Ζαφείρης απ' το Σκιαδά, που υπηρετεί δάσκαλος στη Βρυσούλα, πλην των άλλων είναι άριστος τεχνίτης τηλεοράσεων και επιδιορθωτής βλαβών. Οσοι έχετε κάποιο σχετικό πρόβλημα στην περιοχή μας δεν έχετε παρά να απευθυνθείτε σ' αυτόν. Είναι καλός και εξυπηρετικός.

✓ Ολοκληρώνονται οι οικοδομές εργασίες του Θαν. Ζώγκα και του Αλέκου Λάμπρου στο χωριό. Επίσης έχει αρχίσει η ανοικοδόμηση της κατοικίας του Μιχάλη

του Λάμπρου στην Πρέβεζα (στην Μαργαρώνα). Οικοδομώς οργασμός λοιπόν με άλλα λόγια.

✓ Εμαθα πως την επόμενη χρονιά θα απαγορευθεί τελείωση το κυνήγι στην περιοχή μας. Και τούτο γιατί μερικοί Αθηναίοι που ξεκειμνίωσαν στα χωριά μας δεν άφοσαν ούτε φτερό στον αέρα. Εδώ συνέβη δηλαδή το αντίθετο με τη γνωστή παρομία: «Του κυνηγού το πάτο ποτέ δεν ήταν αδειανό αλλά πάντοτε γεμάτο».

Συνέχεια στη σελ. 2

Το Δ.Σ. των
Συλλόγων σας
εύχεται
Καλό Πάσχα και
Χρόια Πολλά

A N A K O I N O Ι N Ω S H

Ο πώς έχει γραφεί σε προηγούμενα φύλατα των «P.N.» το Δ.Σ. του Συλλόγου αποφάσισε να ενισχύσει την προσπάθεια να ξεκινήσει η αγιογράφηση της εκκλησίας του Αγ. Γεωργίου, με το ποσό των 450.000 δρχ.

Το κόστος της αγιογράφησης είναι πράγματι μεγάλο. Μια μορφή Αγίου, διαστάσεων 1,75μ. ύψους, επί 0,65μ. πλάτους, κοστίζει 150.000 δρχ. ενώ μια μορφή Αγίου σε κυκλικό σχήμα, διαμέτρου 0,70μ. κοστίζει 70.000 δρχ. Γνωρίζουμε πως η αγιογράφηση είναι ένα δύσκολο και μεγαλεπίθιμο εγχείρημα, που δε διστάζουμε απλά το ιδιαίτερο να ξεκινήσουμε. Ο Αγιογράφος, Κώστας Γιωτάκης από τη Μανωλιάσσα, άριστος γνώστης της τέχνης της αγιογραφίας έχει αναλάβει την ευθύνη να ξεκινήσει την προσπάθεια. Δείγματα της ολοκληρωμένης δουλειάς του υπάρχουν σε αρκετές εκκλησίες της Αθήνας Αγ. Κυριακή Π. Φαθητού, Αγιοι Ανάργυροι και Αγ. Παρασκευή Ν. Σμύρνης στην Καλαμάτα, στα Γιάννενα στη Λυκόνη της Γαλληίας.

Γι' αυτό το Δ.Σ. του Συλλόγου καλεί τα μέρη του, όσους τους Ρεμα-</

K O I V O V I K A

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

* Κόρη απέκτησε η Δήμητρα, σύζυγος του Προέδρου της Ρεματιάς Γιάννη Τζίκια το Σεπτ. του 1997.

* Αγόρι έφερε στον κόσμο ο Ελλήνη, σύζυγος του Γιώργου Παν. Μπέκα την πρέμπτων Χριστούγενναν του 1997.

Στους γονείς και των δύο νεογέννητων ευχόμαστε να ζήσουν και να ευτυχίσουν.

ΓΑΜΟΣ

Στις 24 Μαΐου 1997 ο Ανδρέας και η Γεωργία Σιαδήμα, που ζουν μόνιμα στο Αίγιο, πάντρεψαν την κόρη τους Γιαννούλη με τον εκπλεκτό της καρδιάς της Αργύρη Βρανά. Ο γάμος έγινε στον ιερό ναό Κοιμήσεως Θεοτόκου στο Μοσχάτο της Αθήνας.

Ευχόμαστε να ζήσουν ευτυχισμένοι και να αποκτήσουν καλούς απογόνους.

ΘΑΝΑΤΟΙ

* Πέθανε το Δεκ. 1997 η Τασούλη Παππά στην Κάτω Ρεματιά, σύζυγος του Γιάννη Γρ. Παππά (Νάκο - Γηπεγόρη). Στα παιδιά της και τους οικείους της θερμά συλληπητήρια υποβάλλομενοι.

* Στις 27 Γενάρη 1998 απεβίωσε σε πηγίκια 85 ετών η Παγώνα Παν. Μπέκα μετά από αιφνίδιο θάνατο. Στον Κώστα Μπέκα συνεργάτη των «P.N.» και τα άλ-

πα παιδιά της, Μιχάη, Λευτέρη και Αρτεμισία καθώς και στους συγγενείς της στέλνουμε τα θερμά συλληπητήριά μας.

* Στα τέλη Γενάρη του 1998 απεβίωσε και κηδεύτηκε, όπως ήταν η επιθυμία του στην Κάτω Ρεματιά ο Χρήστος Πάκος, που για αρκετά χρόνια έμενε μόνιμα στην Πρέβεζα. Συλληπητήρια στους δικούς του.

* Τέταρτη απώλεια για το χωρίο μας. Στις 13 Μάρτιου 1998 στην Ρεματιά πέθανε από καρδιακή προσβολή η Γιαννούλη Πάτση, σε πηγίκια 86 ετών (γεννηση 1912). Ο ζαφνικός απλά ήρεμος θάνατός της γέμισε με θλίψη και πάνω τον άντρα της Δημήτρη και τα παιδιά της. Να αναφερθεί ότι άφοψ την τελευταία πνοή της στις 3 της ξημερώματα, πήγες ώρες αφότου επέστρεψε από την Πρέβεζα, όπου ο γιος της Μιχάης την είχε πάει στη γιατρό και είχε κάνει όπες τις σκετικές εξετάσεις. Θερμότατα συλληπητήρια.

* Θερμά συλληπητήρια στην Νικ. Ζάκου σύζυγο του Λ. Ζάκου για το θάνατο του πατέρα της τον Ιανουάριο του 1998.

ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

* Μνημόσυνο για τα 9 χρόνια από το θάνατο του Παναγ. Αναστ. Σπυράκου, τέταρη στην οικογένειά του υπέρ αναπαύσεως της ψυχής του στις 10-1-98 στην Ρεματιά.

* Μνημόσυνο για τις 9 μέρες από το θάνατο της Γιαννούλης Πάτση, τελέστηκε στην Ρεματιά από την οικογένειά της υπέρ αναπαύσεως της ψυχής της στις 21 Μάρτη 1998, μέρα Σάββατο.

* Μνημόσυνο για τις 40 μέρες από το θάνατο της Παγώνας Π. Μπέκα τέλεσαν τα παιδιά της στις αρχές Μαρτίου 1998.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Ευχαριστούμε θερμά όσους μας συμπαραστάθηκαν στο βαρύ μας πένθος για το θάνατο της λατρευτής μας μπτέρας Παγώνας Π. Μπέκα.
Εκ μέρους της τεθλιμμένης οικογένειας
Κ. Μπέκας

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Θερμές ευχαριστίες απευθύνουμε προς όλους όσους συμπαραστάθηκαν στο βαρύ μας πένθος για το θάνατο της συζύγου, μπτέρας, γιαγιάς, θείας Γιαννούλας Δ. Πάτση.
Εκ μέρους της τεθλιμμένης οικογένειας
ο σύζυγός της Δημήτρης
τα παιδιά της.

ΤΑ ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΟ ΧΩΡΙΟ

Συνέχεια από τη σελ. 1

✓ Με καρά βλέπω πως υπάρχουν μερικά παλιά «κόκκαλα» στο χωρίο που, όμως, έχουν ζωντάνια, τσαγανό. Ο Γιάννος Δρόσος, ο Δημήτρης Ζώνης, ο Βασ. Ντικούλης, ο Λιάμπης Ζώγκας κ.ά. Εδίκοτερα ο τελευταίος διακρίνεται για την προθυμία του, τη συμπαράστασή του στις δύσκολες στιγμές σ' όλους τους κατοίκους και το ανεπανάληπτο χιούμορ του. Χρειάζονται πάντα τέτοιοι άνθρωποι.

✓ Την Κυριακή, 1η Μαρτίου, στην εκκλησία του Αγ. Γεωργίου στην Ρεματιά, παραβρέθηκε και ο Μπτροπολίτης Πρέβεζας Μελέτιος ο οποίος και χοροστάπτησε στη Θεία Λειτουργία. Την ίδια μέρα τελούνταν και τα μνημόσυνα της Παγώνας Μπέκα (40 ημέρες) και Παναγίως Μπέκα (5 κρόνια).

Στην εκκλησία βρέθηκε πολύς κόσμος. Ο Μπτροπολίτης έκανε εντύπωση στον κόσμο με την απλότητά του και την πνευματικότητά του. Στο τέλος της λειτουργίας μάλιστα κάθισε και ήπιε τον καφέ του συζητώντας με τους απλούς κατοίκους. Οπως μου είπε ο ίδιος εντυπωσιάστηκε και αυτός από την ομορφιά του τοπίου (ήταν και η μέρα καλή), την αφοσίωση των ποτών και την εξαιρετική προσέλευση των κατοίκων στην εκκλησία. (Καθίκοντας ψάλτη άσκησε ο Βασίλης Παπάς απ' την Κ. Ρεματιά που επιστρατεύτηκε τη μέρα αυτή).

✓ Μετά την απουσία του Χρήστου Σπυράκου απ' το χωρίο, καθίκοντα επόπτη έχει αναλάβει ο Μπέκας ο Βαγγέλης. Θεωρώ ότι είναι ο πλέον κατάλληλος γι' αυτό το ρόλο και πιστεύω ότι θα ανταποκριθεί στα καθίκοντά του.

Η βαρυχειμωνιά

Τρέχουν στους λάκκους τα νερά αστράφτουν τα ουράνια σπεύδουν τ' αγρίμα να κρυφτούν βουτζούν τα πλατάνια.

Πέφτουν στεφάνια απ' το βουνό και στα ριζά κυλάνε σταυροκοπούνται οι άνθρωποι βουτσού παραμάλανε.

Οι λεύκες ξεριζώνονται πολλά κλωνάρια σπάνε τα κεραμίδια στις σκεπές κρατάνε δεν κρατάνε.

Και στα πορτοπαράθυρα χτυπάει το καλάζι ο τουπανάκος ο φωτάκος πατόκορφα σταλάζει.

Ο ακέροντας πλημμύρισε οι γέφυρες βουλάζουν οι χωρικοί σαστίζουν λογιζούνται, κοιτάζουν.

Αυτή η βαρυχειμωνιά μπόρα είναι, θα περάσει κοιτάξτε μέσα στη ψυχή μονάχα μη φωλιάσει.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΛΛΟΓΟ

Συνέχεια από τη σελ. 1

Στην εκδήλωση δεν παρευρέθηκε ο Βουλευτής κ. Ντούσκας (ΠΑΣΟΚ), πόρων ανεπιτυχών υποχρέωσεων στην Πρέβεζα. Εστείη αντιπρόσωπον του και καιρεποτήρια επιστολή. Ο έτερος Βουλευτής κ. Τρυφωνίδης (Ν.Δ.) δεν ανταποκριθηκε.

Παρευρέθηκαν επίσης οι ακόλουθοι: Φ. Μαντζούκας (Πρόεδρος Συλλόγου Γραμμένου Ιωαννίνων), γεναίος χορηγός του Συλλόγου μας, σύσσωμο το Δ.Σ. του Συλλόγου Σκιαδά Γ. Τοίπος Πρόεδρος, Τ. Σούρδης Αντιπρόσωπος, Ζαφείρης Θ., Αναστασίου Δ. και ο Ταμίας Βασ. Ντιμερπς., Σπ. Χρήστος (Πρόεδρος Συλλόγου Παλαφωτής Θεσπρωτίας), Γώνος (Πρ. Ελάτης Αρτας), Χρ. Κουτρουμπίνας (Πρ. Δροσοπηγής Κόνιτσας), Αναστασίου (Εκπρ. Λαφίνας Τρικάλων).

Επίσης ο Πρόεδρος της Διδ. Ομοσπ. Ελλήνας Δ.Ο.Ε. Χρήστος Χρήστου και ο αδελφός του Π. Χρήστου μέλος του Δ.Σ. της Πανηπειρωτικής. Εκπρόσωποι του Δ.Σ. του

Από αριστερά ο Ταμίας Ν. Δρόσος, η Πρόεδρος Ελένη Τούση και ο Γραμμένας Βασ. Ζάχος ενώ απενθύνουν καιρεποτήμο προς το πλήθος των καλεσμένων. (φωτ. αρχείο Ν. Δρόσου)

Συλλόγου Πρεβεζάνων «Νικόπολης» (Γ. Ιωαννίδης - Ρούμπος).

Οθούς τους ευχαριστούμε θερμά, για την τιμητική, για το Συλλογό μας παρουσία.

Η ΑΥΤΟΒΙΟΓΡΑΦΙΑ ΕΝΟΣ ΡΕΜΑΤΙΩΤΗ Ιωάννης Γρ. Δρόσος (Γιαννο - Δρόσος)

«Γεννήθηκα το 1914 στα Γκιώνα-πα. Τα πρώτα γράμματα τα έμαθα το 1920 στον μπαρμπά Νικόλα Ζάχο. Ήταν ο μόνος δάσκαλος της Λάκκας. Μεγάλος άνθρωπος. Τελείωσα το 1925-26 το Δημοτικό με κάποιον δάσκαλο Αριστοτέλη από την Κρανιά.

Το 1935 ήμουν καθηρωτός. Στο πεζικό στην Πρέβεζα 6 μήνες. Υστερά στη Μακεδονία στο Σιδηρόκαστρο, στα σύνορα με τη Βουλγαρία πεζικάριος, ακροβολιστής. Από 'κει πάντα απολιθτήριο.

Το Σεπτ. του 1939 παντρεύτηκε την Αθηνά παντρεύτηκε την Ζαφείρη Σπυράκη, από την Κάμπη της Αργυρούπολης. Η μητέρα της ήταν μάρια Καραϊστάνη. Το 1940 ακολούθησε η δεύτερη επιστράτευση. Εννιά μήνες μείναμε στην Αλβανία, ως τον Απρίλιο του 1941, που λόγω της Γερμανικής επιθέσης έγινε η ποιοτικώσπον.

Ο Παντελής Ζάχος, οπατέρας σου, ήταν στα Μ

ΕΠΑΝΟΡΘΩΣΗ**ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ Η ΡΕΜΑΤΙΑ**

Στο προηγούμενο φύλλο των «P.N.» αρ. 13 Οκτ.-Νοεμβρ.-Δεκ. 1997, και στο αφιέρωμα «ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ Η ΡΕΜΑΤΙΑ» σελ. 3, όχι τόσο ο δαίμων του Τυπογραφείου, όπως συνηθίζεται, όσο η αβλεψία του υπαλλήλου του Τυπογραφείου, του αρμόδιου για τη δημοσίευση των φωτογραφιών πάνταν η αιτία να παραλειφθεί - να μη μπει - η φωτογραφία της σιδερένιας αιχμής με αποτέλεσμα κυριολεκτικά να ακρωτηριασθεί η σημαντικού αρχαιολογικού ενδιαφέροντος δημοσίευση για το χωρίο μας.

Αυτή, λοιπόν, είναι η σιδερένια αιχμή δόρατος που βρέθηκε το 1963 στην Ρεματιά. Σήμερα βρίσκεται στο Αρχαιο-

λογικό Μουσείο Ιωαννίνων. Τοποθετείται στο 1100 π.Χ.

Επίσης, εξαπτίας, στην περίπτωση τούτη, του πλεκτρονικού δαίμονος του Τυπογραφείου «φαγώθηκαν» τρεις γραμμές από την παράγραφο (γ) του ΥΤ του ίδιου αφιέρωματος, που έχει ως εξής:

γ) Τέλος μου δηλώθηκε ότι θα υπάρξει και επίσκεψη, σε εύλογο χρόνο, Αρχαιολόγων από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Ιωαννίνων για επιτόπια εξέταση στο χωρίο μας του ενδεχόμενου αρχαίου οικισμού και εξαγωγή συγκεκριμένων συμπερασμάτων.

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

✓ Για άλλη μια 2ετία επανεξελέγη Πρόεδρος του Συλλόγου της Βρυσούλας - και ευτυχώς - ο Αθ. Γούσης, στις εκλογές της 24-1-1998, που είχαν αναβληθεί το καλοκαίρι του 1997. Ο δραστήριος Αλέξης Γούσης που πρόσφερε μεγάλο έργο κατά την προηγούμενη θητεία, πλαισιώνεται και από άλλη δραστηρία μέσην (Χ. Κοιλοφώτης, Λ. Πεπόνης κ.ά.).

✓ Ο Δήμος Στούπας από τις Κοντάτες, που ζει στην Αμερική, ζήτησε να του στέλλουμε τακτικά τα «P.N.» να ενημερώνεται για τον τόπο. Είναι ένας άνθρωπος, ο οποίος αν και ζει 25 τόσα χρόνια στην ξενιτεία δεν έπιαψε να ενδιαφέρεται για τους ανθρώπους που γνώρισε, τις παραδόσεις, τα έθιμα και τα νέα από την ιδιαίτερη πατρίδα του.

Μπράβο Δήμο! Είμαστε περήφανοι για έναν τέτοιο συντοπίτη.

✓ **«Ουδέν κρυπτόν υπό τον ήλιον»**

Ο αγαπητός μας συγχωριανός και μέλος του Συλλόγου μας Λουκάς Μόσχος, «εθεάθη» να δειπνεί σε γνωστή ταβέρνα της Ν. Σμύρνης, με ιδιαίτερα θερική νέα. Και επειδή εσχάτως ποθιστής Ρεματίωντες οδεύουν προς το χορό του Ησαΐα, μήπως - πλέμε μήπως! - και ο φίλος μας Λουκάς ετοιμάζεται να επωμιστεί τον ζυγόν του εγγάμου βίου;

Η απορία μας επιπλέουμε, δίνει συντόμως να απαντηθεί. Παρά τη δοθείσα διαβεβαίωση ότι επαγγελματικοί πόροι «προκάλεσαν» τη συνάντηση, η στήπη επιμένει στη δυσπιστία της. «Αδιάψευστος μάρτυρας» ο φωτογράφος επιβεβαιώνει του πόρου το αληθές.

ΣΗΜ. Και τα «P.N.» πάντως διαθέτουν και τους δικούς τους παπάτσια.

✓ Στα τέλη του Γενάρη του 1998 εμφανίστηκε, στο Κέντρο Νεοσυλλέκτων στην Αυλήνα Αττικής, να υπορετείται τις στρατιωτικές του υποχρεώσεις, ο Δημήτρης Τούσης, γιος του Κώστα και της Ανθούλας Τούση. Καλή θητεία Δημήτρη και γρήγορα καλός ποθίτης.

✓ Μετάθεση για φυλάκιο του 583 Τάγματος Πεζικού στην Κόνιτσα πήρε το περασμένο Φεβράριο από τη Ρόδο ο Χρήστος Ζάχος του Λάμπρου και της Μάχης Ζάχου. Η μετάθεση του ήρθε στην κατάληπτη στιγμή και του ανακοινώθηκε όταν βρισκόταν για 20 μέρες αποσπασμένος στο νησί Μεγίστη (Καστελλόριζο).

✓ Χώμα έφερε και έριξε στα παρτέρια της πλατείας του χωριού μας ο πρόεδρος της Κοινότητας Γ. Τζώκας, όπως πήρησε φορητή και διαπιστώσαμε σχετικά.

✓ 10 εκατομμύρια δρχ. διατέθηκαν από το Νομ. Ταμείο Πρέβεζας για οδοποιία στο χωρίο μας, από 5 εκατομμύρια ο κάθε συνοικισμός.

«ΣΤΟΝ ΑΞΕΧΑΣΤΟ ΣΥΝΤΡΟΦΟ ΜΟΥ ΘΩΜΑ Ν. ΖΑΧΟ»

Πάνε έξι μήνες από τότε που μας άφησε ο Θωμάς Ζάχος και ένοιωσα την ανάγκη να γράψω λίγα λόγια γι' αυτόν τον ξεχωριστό άνθρωπο.

Στάθικα αρκετά τυχερή που γνώρισα τον Θωμά και πιστεύω ότι ευνούθηκα από τη μοίρα που με επέλεξε να ζήσω κοντά του σαν σύντροφός του.

Είχα την τύχη να γίνω ο άνθρωπος του να μπορώ να τον αγαπώ, να τον φροντίζω και να τον προσφέρω δύο, του άξιζε γι' αυτό που πήταν.

Χρωστάω ατέλειωτη ευγνωμοσύνη στους γονιούς που τον γέννησαν, τον ανάθρεψαν και τον έκαναν διαφορετικό άνθρωπο, μ' όλες τις αρετές και τα προτερήματα που σπάνια συναντά κανείς στους σπηλειρινούς ανθρώπους.

Το να ζεις δίπλα στον Θωμά Ζάχο πάντα ένα συνεχές πανηγύρι και χαρά κι ακόμη ένα καθημερινό ξάφνιασμα μ' όλα τα ανθρώπινα που είχες να διδαχτείς, να μάθεις και να ζήσεις κοντά του.

Ηταν αδύνατο, γνωρίζοντάς τον, να μην καταλάβεις από την πρώτη στιγμή ότι επρόκειτο για ένα καρισματικό άνθρωπο, προκισμένο μ' όλα τα προτερήματα που θα ήθελε να έχει ο καθένας μας.

Η ανθρωπιά, η καλωσύνη, η τετράγωνη λογική και η σωτικότητα του πάντα λίγα απ' αυτά που τον διέκριναν και τον έκαναν να ξεχωρίζει και να τον αγαπούν όλοι.

Πιστεύω ότι κανείς μας δεν πρόκειται να τον ξεχάσει γιατί αυτοί που κάνονται πεθαίνουν μόνο όταν τους οβίνουμε από την μνήμη μας κι ο Θωμάς θα ζει πάντα μέσα στη σκέψη μας και την καρδιά μας, κι ούτε θα φύγει ποτέ από κοντά μας.

Ας αναπαύεται γαλάνιος στη γη της Ρεματιάς εκεί που πρωτοαντίκρυσε το φως και ήταν πειθυμία του.

Η σύντροφός του
Κούλα Ζάχου

Η μαθητική κατασκήνωση της Καμαρίνας Πρέβεζας**ΤΟΥ ΒΑΣ. ΖΑΧΟΥ**

Η κατασκήνωση του Υπουργείου Παιδείας στο Ζάλογγο (Καμαρίνα) της Πρέβεζας έχει ρυμάξει. Ο στεγασμένος χώρος, που άπλοτες χρονιαποιούνταν ως τραπεζαρία για να τρώνε τα παιδάκια, σήμερα - αδιάψευστος μάρτυρας ο φωτογράφος - έχει μεταβληθεί σε σταύλο, που βρίσκουν καταφύγιο τα συμπαθή τετράποδα. Οι κοιτώνες - θάλαμοι των μικρών μαθητών έχουν εξαφανιστεί και στη θέση τους έχουν εμφανιστεί άπλα μικρά πημιτερή οικοδομήματα «θύματα» κι αυτά της σύγχρονης νεοελληνικής προχειρότητας και ανευθυνότητας.

είναι το Υπουργείο Παιδείας και η υπεύθυνη εκσυγχρονιστική ποδιτεία;

Η κατασκήνωση βρίσκεται στις υπώρειες ενός δασωμένου από πεύκα μέρους του βουνού του Ζαλόγγου, βορειοανατολικά του χωριού Καμαρίνα. Ακριβώς πάνω από την κατασκήνωση είναι ο ενδιαφέροντας, και μοναδικός αρχαιολογικός χώρος της Κασσώπης και στη βάση του βράχου της θυσίας των Σουηδών το μοναστήρι με την εκκλησία του Αγ. Δημητρίου. Εξαφανίζει η τοποθεσία για τον επισκέπτη μια εντυπωσιακή θέα του κάμπου της Λάμαρης, της Πρέβεζας, του Αμβρακικού κόπου, του Ιονίου πελάγους. Ενώ στο βάθος ανατολικά, διακρίνονται τα Ακαρνανικά όρη και τη Λευκάδα. Είναι ένα τοπίο μοναδικής, πράγματι, ομορφίας.

Στη δεκαετία του '60 πειτούργυσε ως Κατασκήνωση, που φιλοξένησε πολίτους μαθητές των Δημοτικών σχολείων της Πρέβεζας. Ήταν ένας έκοπος σε δύο κύκλους, Ιούνιο-Αύγουστο. Απ' το χωρίο μας, το 1965 με δάσκαλο το φωτισμένο Μενέλαιο Παπαχρήστο, είχαν φιλοξενηθεί οι Ασπασία Δρόσου και ο ΒΑσ. Ζάχος. Τα επόμενα χρόνια άπλια παιδιά. Μια ευκαιρία για γνωριμίες και φιλίες ανάμεσα στα παιδιά της ευρύτερης περιοχής της Πρέβεζας.

Απήθεια πώς εκφυλίστηκε στον τόπο μας ο θεαμός αυτών των μαθητικών κατασκηνώσεων; Ποιο είναι το ενδιαφέρον των υπεύθυνων φορέων; Και κυρίως που

**ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ
(με τη σημασία τους)**

1. Αγάλια γάλια γένεται πιν γουρίδα μέλι (με την υπομονή και στον κατάλληλο καιρό απολαμβάνομε τον καρπό των προσπαθειών μας).
2. Της γάτας πι κοστί (=τρέξιμο) έως τον αχυρώνα (για όσους δεν μπορούν να κάνουν κάτι μεγάλο)
3. Το πληγασμένο τ' αλόγο τρέμει όταν ιδίν τη σέλλα (είναι μιστό και τρομερό αυτό που προκαλεί βλάβη)
4. Το ψωρί που με χορτάνει, από μακριά το ξέρω (η ωφέλεια και το καλό δεν ξεφεύγει από κανένα, επδιώκεται από όλους)

<p

Ρεματιώτικες Αναμνήσεις

Μέσα από τις φωτογραφίες, έστω και για μια φενγαλέα
οτιγμή κοιτάζεις το παρελθόν.

1958 Σκιαδάς Πρέβεζας.
Πλατεία του Δημ. Σχολείου.
Πανηγύρι του Αγ. Χριστοφόρου.
Διακρίνεται στο κέντρο
η Εναγγελία Μ. Τούση να
χρατάει την μικρούλα κόρη
της, Ελένη Τούση, σήμερα
Πρόεδρο των Συλλόγου μας
και να πλαισώνεται από άλλες
γυναίκες συγγενείς της.
(φωτ. αρχείο Ευτυχίας Μαντζούνη).

Ο Ανδρέας Σιαδήμας στο σπίτι
τους με τη γυναίκα του Γεωργία τα
τρία παιδιά των και τον αδελφό του
Χαρούλα. (Αίγιο 1970)

Τρεις Ρεματιώτισσες Μπέκα Αιχ.
του Περικλή, Χριστίνα Μπέκα συζύγος
του Γιάννη Δ. Μπέκα και
Ανδριάνα Μπέκα κόρη του Κώστα
Ε. Μπέκα που πέθανε σε ηλικία 34
ετών. (Ρεματιά, πατρικό σπίτι Κ.
Μπέκα 1964).

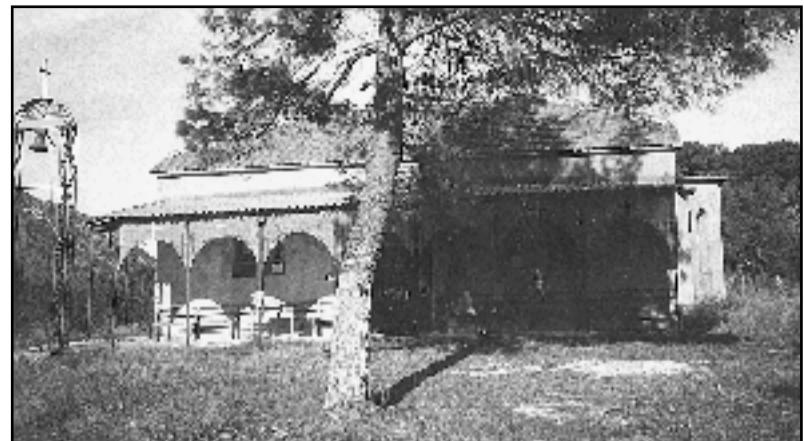
ΟΙ ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ ΤΗΣ ΡΕΜΑΤΙΑΣ ΝΑΟΣ ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

Η εκκλησία της Παναγίας της Θεοτόκου βρίσκεται στα βόρεια της Κάτω Ρεματιάς. Άρκετά κοντά στις φυμασμένες πηγές της Γκούρας. Ο ομηριόνος νάός με τη μορφή που έχει, κτίστηκε το 1965 με 1967. Εκκλησιαστικοί επίτροποι τότε ήταν ο Γιώρης Πάκος, ο Κων/νος Γκόκας, ο παπάς Θανάσης, ο Αναστάσης Παππάς, ο Χρ. Μπάλλος (Κίτσο Θωμάς) που βοήθησε πολύ στην ανέγερση της εκκλησίας. Οι μαστόροι που την έκτισαν ήταν από την Αρτα Τζουμερικάτες. Οι ίδιοι έκτισαν και τον Αγ. Γεώργιο στα Γκιώναλα.

Ονας της Παναγίας είχε κτιστεί πάνω στα θεμέλια όλου παλιότερου ναού. Το τέμπλο της εκκλησίας είναι περίτεκνα στολισμένο και οι ασφαλείς πληροφορίες που υπάρχουν, το συσκετίζουν με το τέμπλο της εκκλησίας του Μοναστηρίου του Αβάσου στο Κοτσανόπουλο. Οι ίδιοι ξυλογύλιπτες που έφτιαξαν το τέμπλο του Αβάσου έφτιαξαν και το τέμπλο της εκκλησίας της Κοιμήσεως Θεοτόκου της Κάτω Ρεματιάς.

Ο περιβάλλον κώρος της εκκλησίας χρονομοποιείται και στις μέρες μας ως νεκροταφείο, όπως και παλιότερα.

Λίγο δυτικότερα από την εκκλησία λειτουργούνε Μοναστήρι επί Τουρκοκρατίας - Βακούφικο - που δέθετε πολύ μεγάλα περιουσιακά στοιχεία. Λειψάνα του Μοναστηρίου σώζονται μέχρι τις μέρες μας. Τελευταία έχουν ξεκινήσει κάποιες προσπάθειες από την πλευρά της Μητρόπολης Πρέβεζας να γίνουν εγκαταστάσεις εκκλησιαστικών κατασκηνώσεων στο κώρο του μοναστηρίου, προσπάθειες που ευχόμαστε να ευδοθούν και να καρποφορήσουν. Η ομηρινή εκκλησιαστική επιτροπή (Μπάλλος Σταύρος Ταμίας και τα άλλα μέλη Παππάς Απόστ., Μπάλλος Γ. Τάσος, Πάκος Κ. και ο ιερέας Κώστας Τούσης) βοηθούν όσο μπορούν. Αξιέπαινη είναι η προσπάθεια αγιογράφησης της εκκλησίας που ξεκίνησε από το ιερό. Σημαντικά

είναι η οικονομική βοήθεια Κάτω Ρεματιών για το οκοπό αυτό. Αξίζει να αναφερθεί η μεγάλη οικονομική προσφορά του Κώστα Τζώρτζη (Βριλίδης) με ποσό άνω των 350.000 δρχ. Η προσφορά του Κώστα Λ. Μπάλλου από Θεσσαλονίκη με τον πολυέλαιο αξίας άνω των 200.000 δρχ. και άλλες προσφορές των Κάτω Ρεματιών. Δε διαθέτουμε άλλες πληροφορίες γύρω από την οικονομική βοήθεια που δίνεται για την εκκλησία της Παναγίας. Επιφύλασσόμαστε να δημοσιεύσουμε σε μεταγενέστερο φύλλο των «Ρ.Ν.» τις προσφορές και δωρεές που γίνονται υπέρ της εκκλησίας.

Η τοιχοποίia της εκκλησίας, το 1968, έγινε όταν ταμίας της εκκλησιαστικής επιτροπής ήταν ο Κώστας Γκόκας. Πάντως κρίματα για την ανέγερση της έδωσαν όλοι οι Κάτω Ρεματιώτες - μόνιμοι κάτοικοι και μετανάστες.

Για να συνταχθεί αυτό το αφιέρωμα κρίσιμες στάθηκαν οι πληροφορίες που έδωσαν οι: Κώστας Γκόκας, Σταύρος Ι. Μπάλλος, Νίκος Ι. Μπάλλος, Τασούλα Μόσχου, Νίκ. Ζώτος, Μίκος Μπάλλος.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Οποιεσδήποτε άλλες παρατηρήσεις, μαρτυρίες ακριβέστερες και ασφαλέστερες, ας μας σταλούν για να συμπληρώσουμε ή να επανορθώσουμε. Ομολογουμένως θα μας προσφέρουν μεγάλη υπηρεσία.

ΤΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ ΜΑΣ Αρ. 14

Του Νίκου Δ. Ζάχου

Οριζόντια

- 1) Μπέσα για... πούρος τιμής - υποθέτει.
- 2) Δέρμα και έτοι - Βρέχει για τον αδιάφορο.
- 3) Γκαριζεί και αυτός - Ατελείωτη φούρκα.
- 4) Πρόσωπο μυθολογίας - Φωνήντα.
- 5) Αφωνο ρακί - Ομοια σύμφωνα - Αντίστροφα είναι εκατό.
- 6) Δοκάρια - Μισό Δαμάρι.
- 7) Ζύγιζε παθιά - Γράμματα από την ασφάκα.
- 8) Αποφασίζει - Αντίστροφα άγριο φρούτο που βγάζει τοίπουρο.
- 9) Φαρμακερό φίδι - Γυναίκα φέρει μου τον... πέει ένα δημοτικό.
- 10) Χαϊδευτικό Ελευθερίας - Εργαλείο για σκάψιμο.

Κάθετα

- 1) Σ' αυτή τρέχει γάργαρο νερό.
- 2) Χρήσιμο στην πέννα - Μαζεύεται σε χαρές και πύνες.
- 3) Και έτσι ο χρόνος - Αριστα... - Γελά επαναλαμβανόμενο.
- 4) Πολλά πουκάκια - Τρόπος να διώχνεις τα σκυλιά.
- 5) Αρθρο στον πληθυντικό - Ακέφαλη καρδάρα.
- 6) Αθηνώς η τιμή.
- 7) Πρόθεσην - Αφωνος μάγος.
- 8) Η δύναμη αιθιώς - Φρούτα καλοκαιρινά.
- 9) Ομοια σύμφωνα - Αντίστροφα φύλη πουρναριού.
- 10) επαφής για τα μάτια - Δεν έχουν καεί.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

ΑΥΓΗ

Οργάνωση	ΙΑΝΟΥΑΡΙΟ
ΙΔΕΤΖΙ - ΙΝΕΠΑ	ΙΔΕΤΖΙ - ΙΝΕΠΑ
ΟΝΟΣ - ΦΟΠΡΚ	ΟΝΟΣ - ΦΟΠΡΚ
ΙΙΕΤΖΙ - ΙΝΕΠΑ	ΙΙΕΤΖΙ - ΙΝΕΠΑ
Καθετρά	Καθετρά
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟ	ΙΑΝΟΥΑΡΙΟ
ΑΙΓΑΙΟ	ΑΙΓΑΙΟ
ΕΠΟΝ	ΕΠΟΝ
ΕΤΟΣ - ΙΟ - ΞΑ	ΕΤΟΣ - ΙΟ - ΞΑ
ΑΙΟ - ΑΠΑΡΑ	ΑΙΟ - ΑΠΑΡΑ
ΕΠΟΦΑ	ΕΠΟΦΑ
ΑΙΟ - ΜΙΖΑ	ΑΙΟ - ΜΙΖΑ
ΕΦΑ	ΕΦΑ
ΑΙ - ΑΠΑΡΑ	ΑΙ - ΑΠΑΡΑ
ΕΤΟΣ - ΙΟ - ΞΑ	ΕΤΟΣ - ΙΟ - ΞΑ
ΙΙΙ - ΑΙΑΜ	ΙΙΙ - ΑΙΑΜ
ΕΠΟΦ	ΕΠΟΦ
ΑΙΟ - ΑΟ	ΑΙΟ - ΑΟ
ΟΝΟΣ - ΦΟΠΡΚ	ΟΝΟΣ - ΦΟΠΡΚ
ΙΙΕΤΖΙ - ΙΝΕΠΑ	ΙΙΕΤΖΙ - ΙΝΕΠΑ
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟ	ΙΑΝΟΥΑΡΙΟ
ΑΙΓΑΙΟ	ΑΙΓΑΙΟ
ΕΤΟΣ - ΙΟ - ΞΑ	ΕΤΟΣ - ΙΟ - ΞΑ
ΑΙΟ - ΜΙΖΑ	ΑΙΟ - ΜΙΖΑ
ΕΦΑ	ΕΦΑ
ΑΙ - ΑΠΑΡΑ	ΑΙ - ΑΠΑΡΑ
ΕΠΟΦ	ΕΠΟΦ
ΑΙΟ - ΑΟ	ΑΙΟ - ΑΟ
ΟΝΟΣ - ΦΟΠΡΚ	ΟΝΟΣ - ΦΟΠΡΚ
ΙΙΕΤΖΙ - ΙΝΕΠΑ	ΙΙΕΤΖΙ - ΙΝΕΠΑ
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟ	ΙΑΝΟΥΑΡΙΟ

Ε Π Ι Σ Τ Ο Λ Ε Σ

"Αθίνα 5 Μαρτίου 1998"

Αγαπητά «Ρεματιώτικα Νέα» αισθάνομαι την ανάγκη να σας εκφράσω δημόσια και μέσα από τις σπίλες σας τη χαρά που μου προσφέρετε κάθε φορά που σας παίρνω από το Ταχυδρομείο. Μέσα στον κυκεώνα του σύχρονου κόσμου, οι προσπάθειες που σχετίζονται με την παράδοση, το παρελθόν και τα ίθι των χωριών μας, πρέπει να στηρίζονται και να ενισχύονται. Αποτελεί μια αληθινή όση για διόλους τους συνδρομητές και τους Αναγνώστες. Και επειδή αντιλ